internationaal strafrecht.

FRANS VERSCHUEREN

Vragen en Antwoorden

Nieuwe gevangenis te Brugge (Senaat, 6 november 1990)

Senator de Clippele vroeg zich af waarom de bouw van een derde gevangenis in het Brussels gewest ter studie ligt, terwijl de nieuwe gevangenis te Brugge, die drie miljard heeft gekost, niet in gebruik is.

De minister antwoordde dat het vraagstuk van de geografische spreiding van de strafinrichtingen moet beschouwd worden in het licht van de plaats van de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraffen. Het ministerie van Justitie probeert immers de gevangenisstraffen te doen uitvoeren in het gewest waar de veroordeelden hun familiale en sociale bindingen hebben. Dit gebeurt om hun reclassering te bevorderen, aldus Wathelet.

Volgens de minister beschikken de twee strafinrichtingen die in het Brusselse gewest gelegen zijn over een onvoldoende capaciteit om bovenstaande doelstelling te verwezenlijken. De overbevolking is er een chronisch verschijnsel geworden. Ter illustratie hiervan gaf Wathelet volgende cijfers: op 29 augustus 1990 bevonden zich in de gevangenis van Vorst 386 gedetineerden, terwijl ze maar een capaciteit van 282 heeft.

De minister van Justitie vond het bovendien niet wenselijk Franstalige gedetineerden naar de gevangenis te Brugge te sturen. Daarom werd er besloten om te Brussel een nieuwe strafinrichting op te richten (dit project maakt het voorwerp uit van een studie).

Verder verzekerde Wathelet dat op de begroting 1991 de nodige kredieten worden uitgetrokken voor de geleidelijke ingebruikname van de nieuwe strafinrichting te Brugge in de loop van 1991.

Uitbreiding van de staatsgevangenis te Antwerpen (Senaat, 27 november 1990)

Senator Erdman stelde aan justitieminister Wathelet een vraag i.v.m. de uitbreidingswerken uit te voeren op de gronden tussen de staatsgevangenis van de Begijnenstraat en de Aalmoezeniersstraat te Antwerpen. Hij wou weten of deze plannen effectief bestaan en dat ze kaderen in de uitbreiding en de renovatie van de staatsgevangenis te Antwerpen.

De senator vroeg zich ook af of de plannen gericht zijn op een uitbreiding van het aantal cellen (in het bijzonder tot uitbreiding van éénpersoonscellen) en in welke mate ze beantwoorden aan de Europese minimumregels. Dhr. Erdman stelt dat het principe "één gedetineerde per cel" (regel 14 van aanbeveling R (87) van het Comité van Ministers aan de lidstaten inzake de Europese gevangenisregels; zie Fatik nr. 39) in België blijkbaar niet wordt nageleefd.

De minister antwoordde dat zijn ministerie een renovatie-programma voor de gevangenis te Antwerpen aan de Regie der Gebouwen heeft overhandigd. Dit behelst zowel de behuizing van de gedetineerden als de aanpassing van de infrastructuur en de algemene diensten. Hiermee wil men zoveel mogelijk tegemoet komen aan het principe van één gevangene per cel (monocel), aldus Wathelet.

Omdat de verwezenlijking van dat programma binnen de grenzen van het gevangenisterrein op moeilijkheden (ruimte en toegang) stuit werd als alternatief de mogelijkheid nagegaan enkele aanpalende terreinen te verwerven. Het betreft hier volgens de minister slechts de studie van een optie. De realisatie ervan moet men volgens hem op lange termijn zien en deze doet geen afbreuk aan de vroeger gedefinieerde prioriteiten zoals:

- het verder zetten van de renovatie in verschillende oude inrichtingen met bijzondere inspanning voor verbetering van de hygiënische omstandigheden (Antwerpen, Gent, Vorst, Sint-Gillis, Ieper, Hoei, Nijvel, Bergen...)

- de voorziening van nieuwe gesloten inrichtingen te Sint-Hubert (200 plaatsen), Namen-Gembloux (150 plaatsen), Brussel (400 plaatsen), Leuven (200 plaatsen).
Het renovatieprogramma voorziet de uitbreiding van de éénpersoonscellen. Dit om het aantal meerpersoonscellen tot een minimum te beperken. Om tot een maximale verwezen-

lijking van het principe "één gedetineerde per cel" te komen dient het programma volledig te worden afgewerkt. De plaatsing van meerdere gedetineerden te samen in een cel zal dan uitsluitend gebeuren in hiervoor aangepaste lokalen en op vrijwillige basis, aldus nog Wathelet.

GEBOERS JOZEF

Informatie

Racisme in het gevangeniswezen

I. Aalmoezeniers

Naar aanleiding van het tweede rapport van Koninklijk Commissaris Paula D'Hondt gaf de "Katholieke Aalmoezeniersdienst bij de Strafinrichtingen" op 11 september 1990 een persconferentie.
Nooit eerder in de 20 jaar dat deze dienst bestaat, is deze met standpunten of opinies in de openbaarheid gekomen. Er zijn 42 katholieke aalmoezeniers in ons land. Dat is een officiële functie, benoemd door de plaatselijke bisschop en bevestigd door Justitie.

Met aandrang vragen de aalmoezeniers dat in de behandeling van de migrantendossiers meer met menselijke criteria rekening wordt gehouden. Ons land zou "uit haar wetten elke geest van vreemdelingenhaat moeten bannen, als ook alles wat een harmonieuze multiculturele samenleving in de weg staat, en tegelijk voor een politiek van integratie opteren".

De aalmoezeniers aarzelen niet om openlijk te verklaren dat "bij de beoordeling van een delict strengere normen worden gehanteerd voor een vreemde delinquent dan wel voor een Belgische". Bovendien dreigt ook de uitvoering van de straf zwaarder uit te vallen voor de vreemdelingen die harder en strenger worden aangepakt dan landgenoten.

Bijkomende knelpunten zijn: het racisme dat door het gesloten milieu van de gevangenis nog versterkt wordt, het onbegrip voor hun cultuur en het gebrek aan waardering voor hun overtuigingen, het isolement van de vreemdeling-gevangene, zijn onwetendheid nopens ons juridisch systeem, het dikwijls ver weg zijn van de familie en de taalmoeilijkheden.

Een eerste probleem, aldus de priesters, vormen de diverse soorten clandestiene immigranten. Deze mogen onder geen beding in de gevangenis worden ondergebracht en de procedure moet zo kort mogelijk worden gehouden.

Verder mogen de migranten die een delict hebben gepleegd, niet uitgewezen worden wanneer zij reeds voldoende in onze samenleving geïntegreerd zijn. Concreet geldt dit op zijn minst voor diegenen die in ons land geboren zijn, en er tien jaar wonen of tot een familie behoren die in ons land gevestigd is. Deze migranten moeten volgens de aalmoezeniers met de Belgische onderdanen gelijkgesteld worden. Evenmin zou een immigrant mogen uitgewezen worden naar een land dat de fundamentele rechten van de mens niet naleeft of respecteert.

De aalmoezeniers willen ook de samenstelling van de Commissie van Advies aan Vreemdelingen veranderd zien. Nu bestaat deze uit een parket-magistraat "die naar gewoonte aan de kant van de aanklager staat en de zaak dus zo streng mogelijk benadert". Verder bestaat ze uit een advokaat, aangesteld door het Ministerie van Justitie en "die dus de kant kan kiezen van een minister die eventueel van mening is dat er teveel vreemdelingen in ons land zijn".
Een derde persoon is iemand die verkozen is door de verenigingen die zich bezighouden met de vreemdelingenproblematiek. Deze zit in een minderheidspositie. Bovendien wordt bij een advies dat nadelig is voor de vreemdeling, de eventueel tegenstrijdige mening van dat derde lid niet opgenomen in het advies. Het minderheidsstandpunt wordt bij het nemen van de beslissing over al dan niet uitwijzen dus ook niet in overweging genomen.

De priesters stellen voor dat men tot voorzitter van de commissie een zetelend magistraat kiest "die een evenwichtiger oordeel kan geven, die beide partijen hoort". De tweede persoon zou moeten aangeduid worden door de Orde van Advokaten en niet door de minister, en het derde lid zou "meer moeten erkend worden in zijn rol". Het standpunt ten voordele van een niet-uitwijzing zou, indien het een minderheidsstandpunt is, met zorg moeten onderzocht worden en geregistreerd in het rapport van de commissie.
In het geval van een uitwijzing zou het rede-